

ЛЕКЦІЯ № 4

Тема заняття: Логарифмічна функція, її графік і властивості.

Мета заняття: Ознайомити студентів з логарифмічною функцією, її властивостями і графіком.

I. Перевірка домашнього завдання.

1. Розв'язування домашніх вправ.

1) Обчисліть: $\log_{\sqrt{5}} 25\sqrt{5}$.

Розв'язання

$$\log_{\sqrt{5}} 25\sqrt{5} = \log_{5^{\frac{1}{2}}} 5^{2\frac{1}{2}} = \frac{5}{\frac{1}{2}} \log_5 5 = \frac{5}{2} \cdot \frac{2}{1} = 5.$$

2) Знайти x : $\lg x = \frac{1}{2} \lg 25 - \frac{2}{3} \lg 9$

Розв'язання

$$\lg x = \lg 25^{\frac{1}{2}} - \lg 9^{\frac{2}{3}}$$

$$\lg x = \lg \sqrt{25} - \lg \sqrt[3]{9^2}$$

$$\lg x = \lg 5 - \lg \sqrt[3]{3^3 \cdot 3}$$

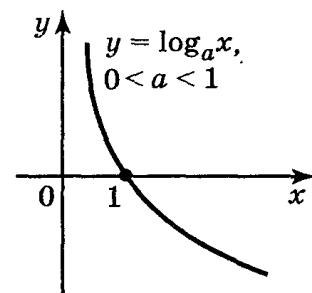
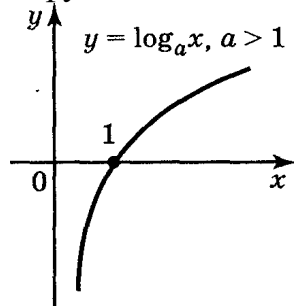
$$\lg x = \lg 5 - \lg 3 \cdot \sqrt[3]{3}$$

$$\lg x = \lg \frac{5}{3\sqrt[3]{3}}$$

$$x = \frac{5}{3\sqrt[3]{3}}$$

II. Засвоєння властивостей логарифмічної функції та її графіка.

! Функція виду $y = \log_a x$, де a — задане число, $a > 0$, $a \neq 1$ називається логарифмічною функцією.

Логарифмічна функція має такі властивості:

- 1) Область визначення функції — множина всіх додатних чисел. Ця властивість впливає із означення логарифма, оскільки вираз $\log_a x$ має смисл тільки при $x > 0$.
- 2) Область значень логарифмічної функції — множина R усіх дійсних чисел. Ця властивість впливає з того, що для будь-якого дійсного числа $b \in R$ таке додатне

число x , що $\log_a x = b$, тобто рівняння $\log_a x = b$ має єдиний корінь. Такий корінь існує і дорівнює $x = a^b$, оскільки $\log_a a^b = b$.

- 3) Логарифмічна функція на всій області визначення зростає (при $a > 1$) або спадає (при $0 < a < 1$).
- 4) Якщо $a > 1$, то функція $y = \log_a x$ приймає додатні значення при $x > 1$, від'ємні — при $0 < x < 1$.
Якщо $0 < a < 1$, то функція $y = \log_a x$ приймає додатні значення при $0 < x < 1$, від'ємні — при $x > 1$.

Графіки показникової функції і логарифмічної функції, які мають однакові основи, симетричні відносно прямої $y = x$ (рис. 2), бо функції $y = a^x$ і $y = \log_a x$ є взаємнооберненими.

Рис. 2

III. Осмислення властивостей логарифмічної функції.

- Письмове виконання вправ [2] № 142(а,б,в), 154(а,б,в,г).
- Письмове виконання вправ [1] № 212(1-3), 220(2,3), 221(3), 224(1,2), 225(2), 227(1-3,6,7).

IV. Систематизація вивченого матеріалу.

Повторення властивостей логарифмічної функції і заповнення таблиці 5.

Таблиця 5

Логарифмічна функція	
$a > 1$	$0 < a < 1$
1. $D(y) = \dots$	
2. $E(y) = \dots$	
3. Якщо $x_1 < x_2$ то	3. Якщо $x_1 < x_2$ то .....
4. $\log_a x > 0$, якщо	4. $\log_a x > 0$, якщо .....
$\log_a x = 0$, якщо	$\log_a x = 0$, якщо .....
$\log_a x < 0$, якщо	$\log_a x < 0$, якщо .....

V. Підведення підсумків заняття.

VI. Домашнє завдання.

- Конспект. Вправи [2] № 155.
Вправи [1] № 221(1,4), 227(4,5).